

II

(Besluiten waarvan de publicatie niet voorwaarde is voor de toepassing)

COMMISSIE

BESCHIKKING VAN DE COMMISSIE

van 19 juli 2001

tot vaststelling van de milieucriteria voor de toekenning van de communautaire milieukeur aan handafwasmiddelen

(kennisgeving geschied onder nummer C(2001) 1989)

(Voor de EER relevante tekst)

(2001/607/EG)

DE COMMISSIE VAN DE EUROPESE GEMEENSCHAPPEN,

Gelet op het Verdrag tot oprichting van de Europese Gemeenschap,

Gelet op Verordening (EG) nr. 1980/2000 van het Europees Parlement en de Raad van 17 juli 2000 inzake een herzien communautair systeem voor de toekenning van milieukeuren⁽¹⁾, en met name op de artikelen 3, 4 en 6,

Overwegende hetgeen volgt:

- (1) In artikel 3 van Verordening (EG) nr. 1980/2000 wordt bepaald dat de milieukeur kan worden toegekend aan een product waarvan de eigenschappen werkelijk kunnen bijdragen tot verbeteringen van essentiële milieuaspecten.
- (2) In artikel 4 van Verordening (EG) nr. 1980/2000 wordt bepaald dat per productengroep specifieke criteria voor de milieukeur worden vastgesteld.
- (3) De in deze beschikking vervatte maatregelen zijn ontwikkeld en vastgesteld volgens de procedures voor de vaststelling van de criteria voor de milieukeur die zijn vastgelegd in artikel 6 van Verordening (EG) nr. 1980/2000.
- (4) De in deze beschikking vervatte maatregelen zijn in overeenstemming met het advies van het bij artikel 17 van Verordening (EG) nr. 1980/2000 ingestelde comité,

HEEFT DE VOLGENDE BESCHIKKING GEGEVEN:

Artikel 1

De productengroep „handafwasmiddelen” (hierna „de productengroep” te noemen) omvat:

Alle detergenten die bestemd zijn om te worden gebruikt om serviesgoed, bestek, potten, pannen en ander keukengerei enz. met de hand af te wassen

Artikel 2

De milieueffecten en de gebruiksgeschiktheid van de productengroep worden beoordeeld aan de hand van de in de bijlage gespecificeerde criteria.

Artikel 3

De definitie van de productengroep en de criteria voor de productengroep blijven drie jaar geldig, te rekenen vanaf de datum waarop deze beschikking in werking treedt. Als er voor het einde van deze periode geen herziene milieucriteria zijn vastgesteld, wordt de geldigheid met een jaar verlengd.

Artikel 4

Voor administratieve doeleinden wordt aan deze productengroep het codenummer „019” toegekend.

Artikel 5

Deze beschikking is gericht tot de lidstaten.

Gedaan te Brussel, 19 juli 2001.

Voor de Commissie

Margot WALLSTRÖM

Lid van de Commissie

⁽¹⁾ PB L 237 van 21.9.2000, blz. 1.

BIJLAGE

KADER

Om voor de milieukeur in aanmerking te komen moet een handafwasmiddel (hierna „het product” te noemen) binnen de in artikel 1 gedefinieerde productengroep vallen en voldoen aan de criteria van deze bijlage, waarbij de tests voor de aanvraag overeenkomstig de criteria en het technisch aanhangsel moeten worden uitgevoerd. Eventueel mogen andere testmethoden worden gebruikt, indien deze door de bevoegde instantie(s) die de aanvraag beoordeelt of beoordeelen (hierna „de bevoegde instantie” te noemen) als gelijkwaardig worden geaccepteerd. Wanneer geen tests worden genoemd of wanneer deze met het oog op controle of toezicht worden genoemd, dienen de bevoegde instanties eventueel af te gaan op de door de aanvrager verstrekte verklaringen en documentatie en/of onafhankelijke controles. Wanneer wordt vermeld dat specifieke documentatie en/of verklaringen vereist zijn, dienen deze door de aanvrager en/of de fabrikant(en) en/of de leverancier(s) te worden verstrekt. Wanneer ingrediënten worden genoemd, vallen hier zowel stoffen als preparaten onder.

De bevoegde instanties wordt aangeraden bij de beoordeling van aanvragen en het toezicht op de inachtneming van de criteria in deze bijlage rekening te houden met de toepassing van erkende milieuzorgsystemen, zoals EMAS of ISO 14001 (NB: toepassing van dergelijke milieuzorgsystemen is niet verplicht).

Deze criteria zijn er met name op gericht:

- de lozing van toxische of anderszins verontreinigende stoffen in het aquatisch milieu terug te dringen;
- risico's voor de gezondheid of het milieu bij het gebruik van gevaarlijke stoffen terug te dringen of te voorkomen;
- de hoeveelheid verpakkingsafval tot een minimum te beperken;
- de consument zodanig voorlichting te geven dat deze het product op een efficiënte manier kan gebruiken waarbij de milieueffecten tot een minimum worden beperkt.

De criteria worden op een zodanig niveau vastgesteld dat wordt bevorderd dat handafwasmiddelen met weinig milieueffecten de milieukeur verkrijgen.

MILIEUCRITERIA

1. Toxiciteit voor waterorganismen

Voor elk ingrediënt (i) wordt het kritisch verdunningsvolume voor de toxiciteit (KVV_{tox}) berekend met behulp van de volgende vergelijking:

$$KVV_{tox}(\text{ingrediënt } i) = \frac{\text{gewicht } (i) \times BF (i)}{LTE (i)} \times 1\,000$$

Hierbij is gewicht (i) het gewicht van het ingrediënt per aanbevolen dosis voor 1 liter afwaswater, BF de belastingsfactor en LTD de concentratie van het ingrediënt waarbij een toxisch effect op lange termijn optreedt.

De waarde van de parameters BF en LTE dient te worden overgenomen uit de lijst van de databank ingrediënten detergenten (DID-lijst) in aanhangsel I, deel A. Als het ingrediënt niet in de DID-lijst is opgenomen, dient de aanvrager de waarde aan de hand van de in aanhangsel I, deel B, beschreven aanpak te bepalen. Van elk ingrediënt wordt het KVV_{tox} berekend en de som daarvan is het KVV_{tox} van het product.

Het KVV_{tox} van de aanbevolen dosis voor 1 liter afwaswater mag niet groter zijn dan 170 liter.

De exacte formulering van het product dient aan de bevoegde instantie te worden verstrekt, alsmede een gedetailleerde beschrijving van de KVV_{tox} -berekeningen waaruit blijkt dat aan dit criterium wordt voldaan.

2. Biologische afbreekbaarheid van oppervlakte-actieve stoffen

a) Gemakkelijke biologische afbreekbaarheid (aëroob)

Elke in het product gebruikte oppervlakte-actieve stof dient gemakkelijk biologisch afbreekbaar te zijn.

De exacte formulering van het product dient aan de bevoegde instantie te worden verstrekt. In de DID-lijst (zie aanhangsel I, deel A) wordt aangegeven of een bepaalde oppervlakte-actieve stof al dan niet aëroob biologisch afbreekbaar is (d.w.z. degene met een „j” in de kolom voor aëroob biologische afbreekbaarheid mogen niet worden gebruikt). Voor oppervlakte-actieve stoffen die niet in de DID-lijst zijn opgenomen, dient relevante informatie uit de literatuur of uit andere bronnen te worden verstrekt, of eventueel de resultaten van tests, waaruit blijkt dat ze aëroob biologisch afbreekbaar zijn. Voor de gemakkelijke biologische afbreekbaarheid dienen de tests te worden gebruikt die zijn vermeld in Richtlijn 67/548/EEG van de Raad van 27 juni 1967 betreffende de aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke stoffen⁽¹⁾ en de latere wijzigingen daarvan, met name de methoden die worden vermeld in deel C4 van bijlage V, de daarmee overeenkomende OESO-testmethoden 301 A-F of de

⁽¹⁾ PB 196 van 16.8.1967, blz. 1.

dienovereenkomstige ISO-testmethoden. Het beginsel van het 10-dagen-venster is niet van toepassing. Voor de testmethoden C4-A en C4-B in bijlage V van Richtlijn 67/548/EEG (en de dienovereenkomstige OESO-testmethoden 301 A en E en ISO-methoden) dient de score minimaal 70 % te zijn en voor de testmethoden C4-C, D, E en F (en de dienovereenkomstige OESO-testmethoden 301 B, F, D en C en ISO-methoden) minimaal 60 %.

b) *Anaërobe biologische afbreekbaarheid*

Elke in het product gebruikte oppervlakte-actieve stof dient onder anaërobe omstandigheden biologisch afbreekbaar te zijn.

De exacte formulering van het product dient te worden verstrekt. In de DID-lijst (zie aanhangsel I, deel A) wordt aangegeven of een bepaalde oppervlakte-actieve stof al dan niet anaëroob biologisch afbreekbaar is (d.w.z. degene met een „J” in de kolom voor anaërobe biologische afbreekbaarheid mogen niet worden gebruikt). Voor oppervlakte-actieve stoffen die niet in de DID-lijst zijn opgenomen, dient relevante informatie uit de literatuur of uit andere bronnen te worden verstrekt, of eventueel de resultaten van tests, waaruit blijkt dat ze anaëroob biologisch afbreekbaar zijn. Voor de anaërobe biologische afbreekbaarheid dient als referentiemethode ISO 11734, ECETOC nr. 28 (juni 1988) of een gelijkwaardige methode te worden gebruikt, waarbij de afbraak onder anaërobe omstandigheden minimaal 60 % moet bedragen.

3. Gevaarlijke of toxische stoffen of preparaten

a) De volgende ingrediënten mogen noch als onderdeel van de formulering noch als bestanddeel van een in de formulering gebruikt preparaat in het product worden opgenomen:

- alkylfenoethoxylaten (APEO's),
- quaternaire ammoniumverbindingen,
- trichloorkoolstof,
- EDTA (ethyleendiaminetetraacetaat),
- NTA (nitrilotriacetaat),
- polyglycol-oplosmiddelen (polyethyleenglycolen),
- nitromuskusverbindingen en polycyclische muskusverbindingen, zoals:
 - muskusxyleen: 5-tert-butyl-2,4,6-trinitro-m-xyleen,
 - muskusambrette: 4-tert-butyl-3-methoxy-2,6-dinitrotolueen,
 - moskeen: 1,1,3,3,5-pentamethyl-4,6-dinitroindaan,
 - muskustibetine: 1-tert-butyl-3,4,5-trimethyl-2,6-dinitrobenzeen,
 - muskusketon: 4'-tert-butyl-2',6'-dimethyl-3',5'-dinitroacetofenon,
 - HHCB (1,3,4,6,7,8-hexahydro-4,6,6,7,8,8-hexamethylcyclopenta(g)-2-benzopyraan),
 - AHTN (6-acetyl-1,1,2,4,4,7-hexamethyltetraline).

b) Er mogen geen ingrediënten in het product worden opgenomen die overeenkomstig Richtlijn 67/548/EEG en de latere wijzigingen daarvan of overeenkomstig Richtlijn 1999/45/EG van het Europees Parlement en de Raad van 31 mei 1999 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten⁽¹⁾ en de latere wijzigingen daarvan zijn ingedeeld als:

- R40 (beperkte aanwijzigingen voor een carcinogene werking),
 - R45 (kan kanker veroorzaken),
 - R46 (kan erfelijke genetische schade veroorzaken),
 - R49 (kan kanker veroorzaken bij inademing),
 - R68 (onherstelbare effecten zijn niet uitgesloten),
 - R50 + 53 (zeer giftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken),
 - R 51 + 53 (giftig voor in het water levende organismen; kan in het aquatisch milieu op lange termijn schadelijke effecten veroorzaken),
 - R59 (gevaarlijk voor de ozonlaag),
 - R60 (kan de vruchtbaarheid schaden),
 - R61 (kan het ongeboren kind schaden),
 - R62 (mogelijk gevaar voor verminderde vruchtbaarheid),
 - R63 (mogelijk gevaar voor beschadiging van het ongeboren kind),
 - R64 (kan schadelijk zijn via de borstvoeding),
- of een combinatie daarvan.

Wanneer het gehalte van een in de formulering gebruikt preparaat aan een ingrediënt hoger is dan 0,1 gewichtsprocent, moet ook dat ingrediënt aan bovenstaande eis voldoen.

⁽¹⁾ PB L 200 van 30.7.1999, blz. 1.

Biociden die met het oog op de houdbaarheid van het product worden gebruikt (zoals krachtens onderstaand criterium voor biociden is toegestaan) en als R50 + 53 of R51 + 53 zijn ingedeeld, zijn wel toegestaan mits ze niet potentieel bioaccumulerend zijn. In deze context wordt een biocide als potentieel bioaccumulerend beschouwd als $\log P_{ow} \geq 3,0$ (P_{ow} = verdelingscoëfficiënt octanol/water) (tenzij de experimenteel bepaalde BCF ≤ 100 is).

De exacte formulering van het product dient aan de bevoegde instantie te worden verstrekt, alsmede exemplaren van de veiligheidsinformatiebladen van elk ingrediënt, waarin de indeling of het ontbreken daarvan voor elk ingrediënt wordt vermeld, en tevens een verklaring dat geen van bovenbedoelde stoffen in het product is opgenomen.

Daarnaast verstrekken de leveranciers van elk in de formulering gebruikt preparaat een verklaring dat hun preparaat aan bovenstaande voorschriften voldoet.

4. Parfums

- a) Het product mag geen parfums bevatten met nitromuskusverbindingen of polycyclische muskusverbindingen (zoals onder het vorige criterium is aangegeven).
- b) Als het product een of meer van de volgende geurstoffen bevat, moet dit met vermelding van de naam van de betrokken geurstof(fen) duidelijk op de verpakking worden aangegeven:

Triviale naam	CAS-nr.	Triviale naam	CAS-nr.
Amylcinnamal	122-40-7	Amylcinnamylalcohol	101-85-9
Benzylalcohol	100-51-6	Benzylsalicylaat	118-58-1
Cinnamylalcohol	104-54-1	Cinnamal	104-55-2
Citral	5392-40-5	Cumarine	91-64-5
Eugenol	97-53-0	Geraniol	106-24-1
Hydroxycitronellal	107-75-5	Hydroxymethylpentyl-cyclohexeen-carbaldehyd	31906-04-4
Isoeugenol	97-54-1		

- c) Ingrediënten die als parfum aan het product worden toegevoegd, moeten volgens de richtsnoeren van de International Fragrance Association zijn vervaardigd en/of behandeld.

Aan de bevoegde instantie dient een verklaring te worden verstrekt dat aan elk onderdeel van dit criterium is voldaan.

5. Pigmenten of kleurstoffen

In het product gebruikte pigmenten of kleurstoffen moeten zijn toegelaten krachtens Richtlijn 76/468/EEG van de Raad van 27 juli 1976 betreffende de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lidstaten inzake cosmetische producten ⁽¹⁾ en de latere wijzigingen daarvan en moeten zijn toegelaten krachtens Richtlijn 94/36/EG van het Europees Parlement en van de Raad van 30 juni 1994 inzake kleurstoffen die in levensmiddelen mogen worden gebruikt ⁽²⁾ en de latere wijzigingen daarvan.

Aan de bevoegde instantie dient een verklaring te worden verstrekt dat aan dit criterium is voldaan, alsmede een volledige lijst met alle gebruikte pigmenten of kleurstoffen.

6. Biociden

- a) Biociden mogen alleen met het oog op de houdbaarheid van het product en uitsluitend in de voor dat doel geschikte dosering aan het product worden toegevoegd. Dit geldt niet voor oppervlakte-actieve stoffen die ook biocide-eigenschappen hebben.

De exacte formulering van het product dient te worden verstrekt, alsmede exemplaren van de veiligheidsinformatiebladen van elk toegevoegd conserveermiddel en daarnaast informatie over de voor de houdbaarheid van het product vereiste dosering. Er dient een verklaring te worden verstrekt dat aan dit criterium is voldaan.

- b) Het is verboden op de verpakking of door enige andere mededeling te beweren of te suggereren dat het handafwas-middel een antimicrobiële werking heeft.

Aan de bevoegde instantie dient de op elk soort verpakking gebruikte tekst en lay-out en/of een voorbeeld van elke verschillende soort verpakking te worden verstrekt, alsmede een verklaring dat aan dit criterium is voldaan.

⁽¹⁾ PB L 262 van 27.9.1976, blz. 169.

⁽²⁾ PB L 237 van 10.9.1994, blz. 13.

7. Sensibiliserende stoffen

Het product mag niet overeenkomstig Richtlijn 1999/45/EG betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke en bestuursrechtelijke bepalingen van de lidstaten inzake de indeling, de verpakking en het kenmerken van gevaarlijke preparaten zijn ingedeeld als R42 (kan overgevoeligheid veroorzaken bij inademing) en/of R43 (kan overgevoeligheid veroorzaken bij contact met de huid).

De exacte formulering van het product dient aan de bevoegde instantie te worden verstrekt, alsmede exemplaren van de veiligheidsinformatiebladen van elk ingrediënt, waarin de indeling of het ontbreken daarvan voor elk ingrediënt wordt vermeld, en tevens een verklaring dat aan dit criterium is voldaan.

8. Beperking van de totale hoeveelheid oppervlakte-actieve stoffen per afwas

Het gewicht van de totale hoeveelheid oppervlakte-actieve stoffen in de aanbevolen dosering voor 1 liter afwaswater mag niet hoger zijn dan 0,4 g voor vuil vaatwerk.

Aan de bevoegde instantie dienen gegevens te worden verstrekt over de totale hoeveelheid actieve stoffen per ml product, alsmede de aanbevolen dosering in ml voor 1 liter afwaswater die op de verpakking wordt vermeld. Op basis van deze gegevens dient te worden aangetoond dat aan dit criterium is voldaan.

9. Verpakkingsvoorschriften

a) De primaire verpakking dient een volumetrische verpakkingscoëfficiënt (VVC) van ten hoogste 1,9 te hebben. Dit criterium is niet van toepassing als de primaire verpakking voor ten minste 50 % uit gerecycleerd materiaal bestaat.

De VVC is gelijk aan het volume van het kleinste rechthoekige lichaam (een rechthoekig parallellepipedum) dat de verpakking kan bevatten, gedeeld door het volume van het product in de verpakking.

b) Als de primaire verpakking van gerecycleerd materiaal is vervaardigd, dient een vermelding hiervan in overeenstemming te zijn met de norm ISO 14021 („Milieuetiketteringen en -verklaringen — Eigen claims (type II milieuetikettering)”).

c) De onderdelen van de primaire verpakking moeten gemakkelijk kunnen worden gescheiden in onderdelen van één materiaal.

d) Kunststoffen dienen te worden gemerkt overeenkomstig Richtlijn 94/62/EG van het Europees Parlement en de Raad van 20 december 1994 betreffende verpakking en verpakkingsafval⁽¹⁾ of DIN 6120, delen 1 en 2, in combinatie met DIN 7728, deel 1.

Aan de bevoegde instantie dienen de gegevens op de verpakking en/of eventueel een monster daarvan te worden verstrekt, alsmede een verklaring dat aan dit criterium is voldaan.

GESCHIKTHEID VOOR GEBRUIK

10. Geschiktheid voor gebruik

Het product dient geschikt te zijn voor gebruik en in de behoeften van de consument te voorzien.

Alle relevante gegevens dienen aan de bevoegde instantie te worden verstrekt. Daartoe behoren minimaal de resultaten van een test waarbij de prestaties van het product (bij de aanbevolen dosering, met vuil vaatwerk en onder realistische omstandigheden) worden vergeleken met die van water en van ten minste één ander product (dat gemakkelijk verkrijgbaar is in het gebied waar het product met de milieukeur zal worden verkocht, en bij de aanbevolen dosering). Voor de keuze van het referentieproduct of de referentieproducten en het bij deze vergelijkingen gebruikte testprotocol dient een motivering te worden gegeven. De aanvrager kan bijvoorbeeld de testmethode „Afwassen” van het CTTN/IREN gebruiken.

INFORMATIE VOOR DE CONSUMENT

11. Gebruiksaanwijzing

Op de verpakking van het product dient de volgende informatie te worden aangebracht:

a) De tekst „Gebruik geen stromend water maar dompel de vaat in het sop en gebruik de aanbevolen dosering. Zo doet u de afwas zo efficiënt mogelijk, bespaart u water en energie en draagt u bij tot een schoon milieu. U kunt het beste afwassen met niet te veel schuim” (of een vergelijkbare tekst).

⁽¹⁾ PB L 365 van 31.12.1994, blz. 10.

- b) Onderstaand pictogram met informatie, in een redelijke grootte en tegen een zichtbare achtergrond:

Aanbevolen dosering voor 5 liter afwaswater:	
	niet erg vuil: x ml (y theelepels) afwasmiddel
	vuil: z ml (w theelepels) afwasmiddel

Hierbij moeten x, y, z en w door de aanvrager en/of de fabrikant worden gespecificeerd.

In dit pictogram dient als eenheid de milliliter te worden gebruikt. Tussen haakjes wordt daarnaast een tweede gangbare eenheid vermeld, bijvoorbeeld (zoals in bovenstaand pictogram) theelepels. Als de verpakking echter een efficiënt en gemakkelijk doseersysteem heeft waarmee een even betrouwbare dosering kan worden verkregen, mag een andere eenheid (zoals dopjes of straaltjes) worden gebruikt.

- c) Het aantal keren dat de consument ongeveer met één fles kan afwassen.
Dit wordt berekend door de hoeveelheid product in een fles te delen door de (in het pictogram vermelde) aanbevolen dosering voor 5 liter afwaswater bij vuil vaatwerk.
- d) Aanbeveling 89/542/EEG van de Commissie van 13 september 1989 inzake de etikettering van detergents en reinigingsmiddelen⁽¹⁾ dient in acht te worden genomen.
- e) Als het product parfums bevat, dient dit op de verpakking te worden vermeld.
- f) De tekst „Meer informatie kunt u vinden op de website van de EU-milieukeur: <http://europa.eu.int/ecolabel>” (of een vergelijkbare tekst).

Aan de bevoegde instantie dient een monster van de verpakking van het product met het etiket te worden verstrekt, alsmede een verklaring dat aan elk onderdeel van dit criterium is voldaan.

12. Informatie op de milieukeur

Het tweede kader van de milieukeur dient de volgende tekst te bevatten:

- minder effecten op waterdieren en -planten,
- duidelijke aanwijzingen voor de dosering.

⁽¹⁾ PB L 291 van 10.10.1989, blz. 55.

Aanhangsel I

DATABANK INGREDIËNTEN DETERGENTEN EN PROCEDURE VOOR INGREDIËNTEN DIE NIET IN DE DATABANK ZIJN VERMELD
A. Voor de meest gangbare ingrediënten dienen bij de berekening van de milieucriteria onderstaande gegevens te worden gebruikt

(NB: de parameters a-NBA, OA, NA, ThZV en de CF-factoren voor an-NBA worden in deze productengroep niet gebruikt)

Databank ingrediënten detergenten (DID-lijst; versie 29.9.1998)

DID-nr.	Ingrediënten	Toxiciteit		Belastingsfactor (BF)	Anaëroob niet biologisch afbreekbaar (an-NBA)	Aëroob niet biologisch afbreekbaar (a-NBA)	Oplosbare anorganische stoffen (OA)	Niet-oplosbare anorganische stoffen (NA)	ThZV
		gemeten NOEC	LTE						
	Anionogene oppervlakte-actieve stoffen								
1	C 10-13 LAS (Na Ø 11,5-11,8, C14 < 1 %)	0,3	0,3	0,05	J, CF = 0,75	O	O	O	2,3
2	Andere LAS (C14 > 1 %)	0,12	0,12	0,05	J, CF = 1,5	O	O	O	2,3
3	C 14/17 Alkylsulfoaat	0,27	0,27	0,03	J, CF = 0,75	O	O	O	2,5
4	C 8/10 Alkylsulfaat	EC50 = 2,9	0,15	0,02	O	O	O	O	1,9
5	C 12-15 AS	0,1	0,1	0,02	O	O	O	O	2,2
6	C 12-18 AS	LC50 = 3	0,15	0,02	O	O	O	O	2,3
7	C 16/18 FAS	0,55	0,55	0,02	O	O	O	O	2,5
8	C 12-15 A 1-3 EO sulfaat	0,15	0,15	0,03	O	O	O	O	2,1
9	C 16/18 A 3-4 EO sulfaat	geen gegevens	0,1	0,03	O	O	O	O	2,2
10	C 8 Dialkylsulfosuccinaat	LC50 = 7,5	0,4	0,5	J, CF = 1,5	O	O	O	2
11	C 12/14 sulfovetzuur-methylester	EC50 = 5	0,25	0,05	J, CF = 0,75	O	O	O	2,1
12	C 16/18 sulfovetzuur-methylester	0,15	0,15	0,05	J, CF = 0,75	O	O	O	2,3
13	C 14/16 alfa-olefinesulfoaat	LC50 = 2,5	0,13	0,05	J, CF = 0,75	O	O	O	2,3
14	C 14-18 alfa-olefinesulfoaat	LC50 = 1,4	0,07	0,05	J, CF = 2,0	O	O	O	2,4
15	Zepen (C 12-22)	EC0 = 1,6	1,6	0,05	O	O	O	O	2,9

DID-nr.	Ingrediënten	Toxiciteit		Belastingsfactor (BF)	Anaëroob niet biologisch afbreekbaar (an-NBA)	Aëroob niet biologisch afbreekbaar (a-NBA)	Oplosbare anorganische stoffen (OA)	Niet-oplosbare anorganische stoffen (NA)	ThZV
		gemeten NOEC	LTE						
Niet-ionogene oppervlakte-actieve stoffen									
16	C 9/11 A > 3-6 EO linear of monovertakt	EC50 = 3,3	0,7	0,03	O	O	O	O	2,4
17	C 9/11 A > 6-9 EO linear of monovertakt	EC50 = 5,4	1,1	0,03	O	O	O	O	2,2
18	C 12-15 A 2-6 EO linear of monovertakt	0,18	0,18	0,03	O	O	O	O	2,5
19	C 12-15 (Gem. C < 14) A > 6-9 EO linear of monovertakt	0,24	0,24	0,03	O	O	O	O	2,3
20	C 12-15 (Gem. C > 14) A > 6-9 EO	0,17	0,17	0,03	O	O	O	O	2,3
21	C 12-15 A > 9-12 EO	LC50 = 0,8	0,3	0,03	O	O	O	O	2,2
22	C 12-15 A 20-30 EO	EC50 = 13	0,65	0,05	O	O	O	O	2
23	C 12-15 A > 30 EO	LC50 = 130	6,5	0,75	O	J	O	O	0 (*)
24	C 12/18 A 0-3 EO	geen gegevens	0,01	0,03	O	O	O	O	2,9
25	C 12-18 A 9 EO	0,2	0,2	0,03	O	O	O	O	2,4
26	C 16/18 A 2-6 EO	0,03	0,03	0,03	O	O	O	O	2,6
27	C 16/18 A > 9-12 EO	LC50 = 0,5	0,05	0,03	O	O	O	O	2,3
28	C 16/18 A 20-30 EO	EC50 = 18	0,36	0,05	O	O	O	O	2,1
29	C 16/18 A > 30 EO	LC50 = 50	2,5	0,75	O	J	O	O	0 (*)
30	C 12/14 Glucoseamide	4,3	4,3	0,03	O	O	O	O	2,2
31	C 16/18 Glucoseamide	0,116	0,116	0,03	O	O	O	O	2,5
32	C 12/14 Alkylpolyglucoside	1	1	0,03	O	O	O	O	2,3
Amfotere oppervlakte-actieve stoffen									
33	C 12-15 Alkyldimethylbetaine	0,03	0,03	0,05	J, CF = 2,5	O	O	O	2,9
34	C 12-18 Alkylamidopropylbetaine	0,03	0,03	0,05	J, CF = 2,5	O	O	O	2,8
Schuimremmers									
35	Siliconen	EC0 = 241	4,82	0,4	J, CF = 0,75	J	O	O	0,0
36	Paraffine	geen gegevens	100	0,4	O	J	O	O	0 (*)
Wasverzachtters									
37	Glycerol	LC50 > 5-10 gl	1 000	0,13	O	O	O	O	1,2

DID-nr.	Ingrediënten	Toxiciteit		Belastingsfactor (BF)	Anaëroob niet biologisch afbreekbaar (an-NBA)	Aëroob niet biologisch afbreekbaar (a-NBA)	Oplosbare anorganische stoffen (OA)	Niet-oplosbare anorganische stoffen (NA)	ThZV
		gemeten NOEC	LTE						
Builders									
38	Fosfaat als natriumtripolyfosfaat (STPP)		1 000	0,6	O	O	J	O	0,0
39	Zeoliet A	120	120	0,05	O	O	O	J	0,0
40	Citraat	EC50 = 85	85	0,07	O	O	O	O	0,6
41	Polycarboxylaten en verwante derivaten	124	124	0,4	J, CF = 0,1	J	O	O	0 (*)
42	Klei		1 000	0,05	O	O	O	J	0,0
43	Carbonaat/bicarbonaat	LC50 = 250	250	0,8	O	O	J	O	0,0
44	Vetzuren (C ≥ 14)	EC0 = 1,6	1,6	0,05	O	O	O	O	2,9
45	Silicaat/disilicaat	EC50 > 1 000	1 000	0,8	O	O	J	O	0,0
46	NTA	19	19	0,13	O	O	O	O	0,6
47	Polyasparaginezuur, Na-zout	125	12,5	0,13	J, CF = 0,1	O	O	O	1,2
Bleekmiddelen									
48	Perboraat, mono (als boraat)	1-10	6	1	O	O	J	O	0,0
49	Perboraat, tetra (als boraat)	1-10	6	1	O	O	J	O	0,0
50	Percarbonaat (zie carbonaat)	LC50 = 250	250	0,8	O	O	J	O	0,0
51	TAED	EC0 = 500	EC0 = 500	0,13	O	O	O	O	2,0
Oplosmiddelen									
52	C 1-C 4 alcoholen	LC50 = 8 000	100	0,13	O	O	O	O	2,3
53	Monoethanolamine	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2,4
54	Diethanolamine	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2,3
55	Triethanolamine	0,78	0,78	0,13	O	O	O	O	2
Diversen									
56	Polyvinylpyrrolidon (PVP/PVNO/PVPVI)	EC50 > 100	100	0,75	J, CF = 0,1	J	O	O	0 (*)
57	Fosfonaten	7,4	7	0,4	J, CF = 0,5	J	O	O	0 (*)
58	EDTA	LOEC = 11	11	1	J, CF = 0,1	J	O	O	0 (*)

DID-nr.	Ingrediënten	Toxiciteit		Belastingsfactor (BF)	Anaëroob niet biologisch afbreekbaar (an-NBA)	Aëroob niet biologisch afbreekbaar (a-NBA)	Oplosbare anorganische stoffen (OA)	Niet-oplosbare anorganische stoffen (NA)	ThZV
		gemeten NOEC	LTE						
59	CMC	LC50 > 250	250	0,75	J, CF = 0,1	J	O	O	0 (*)
60	Natriumsulfaat	EC50 = 2 460	1 000	1	O	O	J	O	0,0
61	Magnesiumsulfaat	EC50 = 788	800	1	O	O	J	O	0,0
62	Natriumchloride	EC50 = 650	650	1	O	O	J	O	0,0
63	Ureum	LC50 > 10 000	100	0,13	O	O	O	O	2,1
64	Maleïnezuur	LC50 = 106	2,1	0,13	O	O	O	O	0,8
65	Appelzuur	LC50 = 106	2,1	0,13	O	O	O	O	0,6
66	Calciumformiaat		100	0,13	O	O	O	O	2,0
67	Siliciumdioxide		100	0,05	O	O	O	J	0,0
68	Hoogmoleculaire polymeren, PEG > 4 000		100	0,4	O	J	O	O	0 (*)
69	Laagmoleculaire polymeren, PEG < 4 000		100	0,13	O	O	O	O	1,1
70	Cumeensulfonaat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, CF = 0,25	O	O	O	1,7
71	Xyleensulfonaat	LC50 = 66	6,6	0,13	J, CF = 0,25	O	O	O	1,6
72	Tolueensulfonaten	LC50 = 66	6,6	0,13	J, CF = 0,25	O	O	O	1,4
73	Natrium-, magnesium- en kaliumhydroxide		100	1	O	O	J	O	0,0
74	Enzymen	LC50 = 25	25	0,13	O	O	O	O	2,0
75	Parfumformuleringen, zoals gebruikt	LC50 = 2-10	0,02	0,1	J, CF = 3,0	J	O	O	0 (*)
76	Kleurstoffen	LC50 = 10	0,1	0,4	J, CF = 3,0	J	O	O	0 (*)
77	Zetmeel	geen gegevens	250	0,1	O	O	O	O	0,97
78	Zinkfitalocyaninesulfonaat	0,16	0,016	0,07 (**)	J, CF = 2,5	J	O	O	0 (*)
79	Anionogene polyester (vuilafstotende poly-meer)	EC50 = 310	310	0,4	J, CF = 0,1	J	O	O	0 (*)
80	Iminodisuccinaat	23	2,3	0,13	J, CF = 0,25	O	O	O	1,1

DID-nr.	Ingrediënten	Toxiciteit		Belastingsfactor (BF)	Anaëroob niet biologisch afbreekbaar (an-NBA)	Aëroob niet biologisch afbreekbaar (a-NBA)	Oplosbare anorganische stoffen (OA)	Niet-oplosbare anorganische stoffen (NA)	ThZV
		gemeten NOEC	LTE						
	Optische bleekmiddelen = FWA								
81	FWA 1 ⁽¹⁾	LC0 = 10	1,0	0,4	J, CF = 1,5	J	O	O	0 (*)
82	FWA 5 ⁽²⁾	3,13	3,13	0,4	J, CF = 0,5	J	O	O	0 (*)
	Andere ingrediënten								
83	Alkylamineoxiden (C 12-18)	0,08	0,08	0,05	J, CF = 2,5	O	O	O	3,2
84	Glycereth(6-17EO)cocoaat	EC50 = 32	1,6	0,05	O	O	O	O	2,1
85	Fosfaatesters (C 12-18)	EC50 = 38	1,9	0,05	J, CF = 0,25	O	O	O	2,3

⁽¹⁾ FWA 1 = Dinatrium-4,4-bis(4-anilino-5-morfolino-1,3,5-triazin-2-yl)aminostilbeen-2,2-disulfonaat.

⁽²⁾ FWA 5 = Dinatrium-4,4-bis(2-sulfostyryl)bifenyl.

(*) Het ThZV voor aëroob niet biologisch afbreekbare organische stoffen wordt gelijk aan nul gesteld.

(**) Snelle afbraak onder invloed van licht.

NB:

J = ja, criterium van toepassing.

O = nee, criterium niet van toepassing.

LTE = concentratie met toxisch effect op lange termijn.

NOEC = concentratie zonder waargenomen effecten.

CF = correctiefactor voor anaëroob niet biologisch afbreekbare organische stoffen.

ThZV = theoretisch zuurstofverbruik.

B. Aanpak voor ingrediënten die niet in de DID-lijst zijn opgenomen

Voor ingrediënten die niet in de DID-lijst zijn opgenomen, dient de aanvrager op eigen verantwoordelijkheid de juiste waarden voor de relevante parameters te bepalen. Voor de desbetreffende testmethoden wordt verwezen naar de bijlagen van Richtlijn 67/548/EEG.

De aanpak voor de bepaling van de concentratie met toxisch effect op lange termijn (LTE) en de belastingsfactor (BF) volgt hier.

1. Bepaling van de concentratie met toxisch effect op lange termijn (LTE)

De laagste gevalideerde concentratie met toxiciteit op lange termijn voor vissen, daphnia magna of algen komt in aanmerking om als LTE te worden gebruikt.

Wanneer gegevens over homologe verbindingen en/of QSAR (kwantitatieve structuur/activiteitrelaties) worden gebruikt, moet voor de uiteindelijk gekozen LTE een correctie worden overwogen. Als gegevens over de toxiciteit op lange termijn (zoals de NOEC) voor een of meer van de drie soorten ontbreken of als er alleen gegevens over de toxiciteit op korte termijn (zoals de LC50) beschikbaar zijn, moeten de volgende onzekerheidsfactoren (OF's) worden gebruikt:

1.1. Onzekerheidsfactoren (OF's) voor niet-oppervlakte-actieve stoffen

Beschikbare gegevens	Te gebruiken OF
3 NOEC's voor vis of daphnia of alge	1 (gebruik laagste gevalideerde NOEC)
2 NOEC's voor vis of daphnia of alge	5
1 NOEC voor vis of daphnia of alge	10
Ten minste 2 acute LC50's voor vis of daphnia of alge	100

Van deze regel mag worden afgeweken indien kan worden aangetoond dat lagere factoren of gegevens wetenschappelijk te verantwoorden zijn.

1.2. Onzekerheidsfactoren (OF's) voor oppervlakte-actieve stoffen

Beschikbare gegevens	Te gebruiken OF
Ten minste 2 NOEC's voor vis of daphnia of alge	1 (laagste NOEC)
1 NOEC voor vis of daphnia of alge	1 (als de soort het gevoeligst voor acute toxiciteit is) 10 (als de soort niet het gevoeligst voor acute toxiciteit is)
3 LC50's voor vis of daphnia of alge	20 (laagste LC50)
Ten minste 1 LC50 voor vis of daphnia of alge	50 (laagste LC50) of 20 in specifieke gevallen (*)

(*) In het laatstgenoemde geval mag uitsluitend een onzekerheidsfactor van 20 in plaats van 50 worden gebruikt, wanneer 1-2 L(E)C50's (LC50 bij toxiciteit voor vissen en EC50 bij toxiciteit voor daphnia magna of algen) beschikbaar zijn en indien uit informatie over andere verbindingen kan worden geconcludeerd dat de gevoeligste soorten zijn getest. Een dergelijke regel kan alleen binnen een groep homologe verbindingen worden toegepast. Met nadruk dient te worden gesteld dat de gebruikte LTE's binnen een groep homologe verbindingen consistent moeten zijn wat betreft de invloed van bijvoorbeeld de lengte van de alkylketen voor LAS (lineaire alkylbenzeensulfonaten) of het aantal EO's (ethoxygroepen) voor alcoholethoxylaten. Afwijkingen van bovenstaande regel moeten voor de specifieke chemische stof afdoende worden gemotiveerd.

2. Bepaling van de belastingsfactor (BF)

De belastingsfactor (BF) voor de berekening van het kritisch verdunningsvolume voor de toxiciteit (KVV_{tox}) geeft aan welk percentage van de stof het afvalwaterzuiveringssysteem passeert en is afhankelijk van de biologische afbreekbaarheid en het sortievermogen van de stof.

2.1. Belastingsfactoren voor organische stoffen

Afbreekbaarheid van de stof	Sortie	Belastingsfactor (BF)
Gemakkelijk biologisch afbreekbaar	Gering	0,13
	Gemiddeld	0,1
	Sterk	0,07

Afbreekbaarheid van de stof	Sorptie	Belastingsfactor (BF)
Intrinsiek biologisch afbreekbaar	Gering	0,6
	Gemiddeld	0,5
	Sterk	0,3
Niet biologisch afbreekbaar	Gering	1
	Gemiddeld	0,75
	Sterk	0,4

NB: De sorptie kan worden bepaald aan de hand van $\log P_{ow}$ (P_{ow} = verdelingscoëfficiënt octanol/water), waarbij $\log P_{ow} < 2$ als „geringe sorptie” wordt beschouwd, $2 < \log P_{ow} < 4$ als „gemiddelde sorptie” en $\log P_{ow} > 4$ als „sterke sorptie”. Wanneer er geen gegevens over de sorptie beschikbaar zijn, wordt uitgegaan van geringe sorptie.

2.2. Speciale aanpak voor gemakkelijk afbreekbare oppervlakte-actieve stoffen

Soort oppervlakte-actieve stof	Te gebruiken belastingsfactor (BF)
Gemakkelijk afbreekbare oppervlakte-actieve stoffen in het algemeen	0,05
Alcholethoxylaten (EO < 20) en alcholethoxysulfaten	0,03
Alcoholsulfaten	0,02

2.3. Speciale aanpak voor anorganische stoffen

Soort anorganische stof	Te gebruiken belastingsfactor (BF)
Oplosbare anorganische stoffen	1
Onoplosbare anorganische stoffen	0,05